

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

เอกสารอ้างอิง

1. ตำรับยาแผนโบราณ. กองการประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. นายทรงยศ ชัยชนะ และนายไพบูรณ์ แก้วกาญจน์. หน้า 91,93
2. การเรียนรู้เรื่องตรีผลา ผลไม้สามอย่าง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (อินเทอร์เน็ต). เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ก.ย. 2564. เข้าถึงได้จาก<https://www.pharmacy.cmu.ac.th/>
3. มหาพิกัต สมุนไพรดอกคอม. (อินเทอร์เน็ต). เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ก.ย. 2564 เข้าถึงได้จาก<https://www.samunpri.com/phikadya/category/>
4. ตรีผลา สรรพคุณและประโยชน์ของตรีผลา 28 ข้อ. (อินเทอร์เน็ต). เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ก.ย. 2564. เข้าถึงได้จาก<https://medthai.com/>

มหาพิกัตตรีผลา

เป็นอีกหนึ่งตำรับ
ยาสมุนไพรที่ช่วย
ปรับสมดุลร่างกาย
เสริมภูมิคุ้มกัน ช่วยให้
ร่างกายแข็งแรง ห่างไกล
จากการเกิดโรค

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

มหาพิภัก

หรือมหาพิภักดยา คือ พิภักที่ใหญ่กว่าพิภักธรรมดา โดยเอาตัวยาลหลายสิ่งหลายอย่างมารวมกันเข้าเรียกชื่อเดียวกัน แต่น้ำหนักของตัวยาลในมหาพิภักหนักสิ่งละไม่เท่ากันหนักมากบ้าง หนักน้อยบ้าง ซึ่งสงเคราะห์ไว้แก่ในกองธาตุ กำาริเบ หยอน พิการ หรือแก่ในลักษณะโรคแทรก โรคตาม แต่ก็อยู่ในขอบเขตที่กำหนดไว้ มหาพิภักตรีผลา ประกอบด้วย สมอไทย สมอพิเภก มะขามป้อม ในสัดส่วนที่ไม่เท่ากันสำหรับการรักษาโรค หรืออาการในช่วงฤดูต่าง ๆ ดังนี้

ตำรับ 1

มหาพิภักตรีผลา แก้กongปิตตะ (ร้อน) หรือช่วงอากาศร้อน อาการที่พบได้บ่อย เช่น ท้องเสีย ท้องผูก แผลร้อนในปาก ร้อนในกระหายน้ำ ผื่นคัน กรดไหลย้อน เป็นต้น

ลูกสมอพิเภก	หนัก 12 ส่วน
ลูกสมอไทย	หนัก 8 ส่วน
ลูกมะขามป้อม	หนัก 4 ส่วน

ตำรับ 2

มหาพิภักตรีผลา แก้กongวาตะ (ฝน) หรือช่วงมีฝนตก อากาศเย็น อาการที่พบได้บ่อย เช่น ท้องอืด ท้องเฟ้อ ท้องผูก ปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดศีรษะ วิงเวียน อ่อนเพลีย เป็นต้น

ลูกสมอไทย	หนัก 12 ส่วน
ลูกมะขามป้อม	หนัก 8 ส่วน
ลูกสมอพิเภก	หนัก 4 ส่วน

ตำรับ 3

มหาพิภักตรีผลา แก้กongเสมหะ (หนาว) หรือช่วงอากาศหนาว อาการที่มักพบได้บ่อย เช่น ตัวบวม ไอมีเสมหะ น้ำมูกไหล ท้องเสีย น้ำเหลืองเสีย เป็นต้น

ลูกมะขามป้อม	หนัก 12 ส่วน
ลูกสมอพิเภก	หนัก 8 ส่วน
ลูกสมอไทย	หนัก 4 ส่วน

